

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wietrzychowicach
Szkoła Podstawowa im. Stanisława Milkowskiego w Wietrzychowicach

Przedmiotowe Zasady Oceniania
z historii dla klasy V
w roku szkolnym 2018/2019

Maria Iwona Wojciechowska

Przedmiotowe Zasady Oceniania z historii opracowane zostały w oparciu o:

- 1) Podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (14 lutego 2017r.)
- 2) Statut Szkoły i Wewnątrzszkolny System Oceniania
- 3) Program nauczania historii „ Podróże w czasie” GWO, Robert Tocha

I ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Cele przedmiotowych zasad oceniania.

- Sprawdzenie poziomu opanowania wiedzy i zdobytych umiejętności.
- Mobilizowanie ucznia do dalszej pracy.
- Stymulowanie rozwoju ucznia.
- Dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Diagnozowanie poziomu nauczania.

2.. Cele edukacyjne.

- Zainteresowanie uczniów przeszłością.
- Dostarczenie wiedzy, która umożliwi ukształtowanie poprawnych wyobrażeń o życiu w przeszłości, zrozumienie natury ludzkiej i motywów postępowania minionych pokoleń.
- Pomoc w zrozumieniu złożoności współczesnego świata i odnalezieniu w nim własnego miejsca.
- Rozwijanie poczucia przynależności do rodziny, społeczności lokalnej, grupy etnicznej, religijnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej.
- Umożliwienie uczniom zrozumienie innych ludzi i społeczeństw, kształtowanie szacunku i przywiązania do własnego państwa i rodzimej kultury, zarazem szacunku i tolerancji dla innych państw i kultur.
- Dostarczenie wzorców osobowych z przeszłości, wprowadzenie uczniów w świat wartości ogólnoludzkich sprzyjających wychowaniu prawego człowieka i aktywnego i świadomego swych praw i obowiązków obywatela.

II Zasady oceny pracy i osiągnięć uczniów

Przedmiotem oceny są:

- wiadomości i umiejętności,
- zaangażowanie w proces nauczania-uczenia się.

Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów:

- prace kontrolne pisemne (sprawdziany, testy, egzamin próbny),
- kartkówki,
- odpowiedź ustna,
- praca na lekcji,
- praca w grupie,
- praca z mapą konturową,
- analiza tekstu źródłowego,
- praca domowa,
- zeszyt przedmiotowy (systematyczność w prowadzeniu notatek, estetyka zapisów z lekcji),
- realizacja i prezentacja projektu, np. prezentacja multimedialna, referat, plakat,
- udział w konkursach przedmiotowych.

Ocenie podlega:

- stopień opanowania materiału faktograficznego,
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych,
- umiejętność selekcji wydarzeń historycznych,
- znajomość chronologii, pojęć, postaci historycznych,
- określenie rodzaju źródła historycznego, umiejętność jego interpretacji,
- umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym,
- umiejętność pracy z mapą,
- stopień rozumienia tematu,
- stylistyczna, poprawna wypowiedź,
- odróżnianie fikcji od prawdy historycznej.

Ocenianie prac kontrolnych:

Prace kontrolne są punktowanie i przeliczane na oceny (zgodnie z zaleceniami GWO, które zamieszcza gotowe testy kontrolne dla każdej klasy):

- Celujący 100% - 99%
- Bardzo dobry 98% - 91%
- Dobry 90% - 76%
- Dostateczny 75% - 51%
- Dopuszczający 50% - 36%
- Niedostateczny 35% i poniżej

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnej z historii

Ocena niedostateczna:

- ✓ nie wykazał się wiadomościami wymaganymi na ocenę dopuszczającą,
- ✓ nie potrafi umieścić daty w przedziale czasowym,
- ✓ nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać najprostszych zadań.

Ocena dopuszczająca:

- ✓ przy pomocy nauczyciela uczeń wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności,
- ✓ potrafi określić wiek, jego połowę, w którym miało miejsce dane wydarzenie,
- ✓ potrafi umieścić najważniejsze wydarzenia w czasie,
- ✓ zna podstawowe fakty, postacie i terminy niezbędne w procesie nauki,
- ✓ wypowiada się krótkimi zdaniami, popełnia liczne błędy językowe.

Ocena dostateczna:

- ✓ uczeń rozumie podstawowe fakty i pojęcia historyczne,
- ✓ potrafi uporządkować najważniejsze wydarzenia chronologicznie,
- ✓ potrafi łączyć postacie z odpowiadającymi im wydarzeniami,
- ✓ potrafi z osi czasu odczytać zaznaczoną datę,
- ✓ potrafi umieścić datę na osi czasu,
- ✓ wskazuje na mapie miejsca omawianych wydarzeń,

- ✓ potrafi wykorzystać podstawowe źródła informacji,
- ✓ przy pomocy nauczyciela rozwiązuje podstawowe problemy,
- ✓ formułuje wypowiedź 2-3 zdaniową,
- ✓ popełnia błędy językowe i stylistyczne.

Ocena **dobra**:

- ✓ samodzielnie rozwiązuje podstawowe problemy a trudniejsze przy pomocy nauczyciela,
- ✓ określa przyczyny i skutki wydarzeń historycznych,
- ✓ posługuje się terminologią poznaną na lekcji,
- ✓ potrafi scharakteryzować poznane sylwetki osób,
- ✓ lokalizuje na mapie przebieg wydarzeń,
- ✓ porządkuje wydarzenia chronologicznie,
- ✓ wykorzystuje źródła informacji poznane na lekcji,
- ✓ formułuje dłuższą poprawną pod względem językowym wypowiedź,
- ✓ próbuje dokonywać własnych sądów i opinii.

Ocena **bardzo dobra**:

- ✓ samodzielnie rozwiązuje problemy podstawowe i trudniejsze,
- ✓ prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji,
- ✓ samodzielnie dostrzega i omawia przyczyny i skutki wydarzeń,
- ✓ przedstawia na mapie zmiany terytorialne,
- ✓ potrafi z osi czasu odczytywać odpowiadającą danemu wydarzeniu datę
- ✓ wykorzystuje źródła informacji wskazane przez nauczyciela,
- ✓ samodzielnie dokonuje ocen poszczególnych wydarzeń i postaci,
- ✓ formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym.

Ocena **celująca**:

- ✓ samodzielnie rozwiązuje problemy,
- ✓ wykorzystuje w swojej wypowiedzi wiadomości poza podręcznikowe, które uczeń samodzielnie zdobył,
- ✓ samodzielnie dostrzega związki między wydarzeniami,
- ✓ wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi argumentami,
- ✓ wykorzystuje wiedzę o regionie,
- ✓ formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym.

Kryteria oceny pracy w grupie

Ocenie podlega:

- ✓ zaangażowanie w pracę grupy
- ✓ realizacja wyznaczonego zadania
- ✓ pełnione funkcje i role
- ✓ rozumienie osobistej sytuacji w grupie
- ✓ umiejętności pracy w grup

niedostateczna	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra
Przeszkadza członkom grupy w pracy Nie wykonuje wyznaczonej pracy w określonym czasie Zajmuje się innymi sprawami Nawet przy pomocy kolegów i nauczyciela nie wykonuje zadania Nie wywiązuje się (lub rzadko) z powierzonych zadań i funkcji Nie uświadamia sobie własnych trudności we współdziałaniu Nie docenia pracy innych, negatywnie dominuje w grupie	Na czas wykonuje tylko część zadanej pracy Czasami przeszkadza innym Realizuje przy pomocy kolegów lub nauczyciela tylko część zadań Czasami nie wywiązuje się z pełnionych w grupie funkcji Nie przyjmuje do wiadomości informacji zwrotnych nauczyciela i kolegów na temat jego pracy w zespole Rzadko chwali wkład pracy innych Nie szanuje zdania innych	Pracuje przy wykonaniu większości zadań ale zdarza mu się nie akceptować przynależności do danej grupy Realizuje większość zadań sam Zgodnie z predyspozycjami potrafi wykonać niektóre funkcje w grupie Akceptuje opinie nauczyciela i kolegów na temat swojej pracy w grupie Potrafi pochwalić kolegów za pracę ale zdarza mu się również i ich krytyka	Jest zdyscyplinowany Wnosi pozytywny wkład w pracę grupy Wykonuje zadanie w wyznaczonym czasie Konsekwentnie wykonuje swoją pracę Wykonuje zgodnie z predyspozycjami przydzielone funkcje ale próbuje podejmować inne Dostrzega swoje wady pracy w grupie i stara się je likwidować Tolerancyjny Docenia pracę innych	Zaangażowany w pracę w grupie Wykazuje inicjatywę Angażuje wszystkich do pracy Pomaga kolegom mającym trudności Samodzielnie podejmuje się realizacji zadania Przyjmuje na siebie wiele zadań Zdyscyplinowany Potrafi pokierować członkami zespołu Pełni wiele funkcji Potrafi wskazać swoje mocne i słabe punkty pracy w grupie Potrafi ocenić pracę innych, stwarza pozytywną atmosferę podczas pracy, szanuje innych

Prowadzenie i ocena zeszytów przedmiotowych

- ✓ Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
- ✓ Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki.
- ✓ Ocena za prowadzenie zeszytu wystawiana jest raz w półroczu i przy jej wystawianiu brane są elementy wyżej wymienione.
- ✓ Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku.

Zadawanie i ocena prac domowych

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, utrwalanie wiedzy i umiejętności ucznia.

- ✓ Uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych,
- ✓ Nauczyciel określa zasady wykonania zadania - sposób, termin,
- ✓ Uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania,
- ✓ Nauczyciel dostosowuje termin realizacji zadania do stopnia jego trudności,
- ✓ Nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie,
- ✓ Za wykonane zadanie uczeń może otrzymać ocenę lub „+” (w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania),

- ✓ Postawienie „parafki” przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej,
- ✓ Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej lub „-” (jeżeli uczeń zgłosił wcześniej brak zadania nauczycielowi),
- ✓ Uczeń ma możliwość poprawy oceny po wykonaniu zadania w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, ale otrzymuje wtedy ocenę obniżoną co najmniej o jeden stopień,
- ✓ Nauczyciel może odmówić wyznaczenia kolejnego terminu poprawy pracy domowej, jeżeli uczeń jest niesystematyczny, ma nieodpowiedni stosunek do przedmiotu, lekceważy swoje obowiązki.

Ocenianie prac następuje zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.

Udział w konkursach

- ✓ za udział w I etapie konkursu uczeń otrzymuje ocenę cząstkową celującą lub bardzo dobrą,
- ✓ za udział w II etapie (powiatowym lub rejonowym) konkursu uczeń otrzymuje ocenę śródroczną – celującą lub bardzo dobrą.
- ✓ za udział w III etapie (wojewódzkim) konkursu lub uzyskanie tytułu laureata uczeń otrzymuje ocenę końcową – celującą

Informacja o sposobie kontrolowania i oceniania:

- nauczyciel zapowiada pracę kontrolną (sprawdzian, test) co najmniej tydzień wcześniej i omawia jej zakres,
- praca kontrolna (sprawdzian, test) jest poprzedzona lekcją powtórzeniową,
- prace kontrolne (sprawdziany, testy) są obowiązkowe; w przypadku, gdy uczeń nie był obecny jeden dzień lub na jednej godzinie lekcyjnej zobowiązany jest napisać pracę kontrolną na następnej lekcji,
- brak zeszytu, pracy domowej, książki i innych pomocy dydaktycznych, nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na początku lekcji,
- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny tyle razy w półroczu, ile ma godzin danego przedmiotu w tygodniu,
- obowiązkiem ucznia jest systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego i odrabianie prac domowych,
- znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel kontrolował wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej,
- uczeń ma możliwość jednokrotnej poprawy ocen ze wszystkich prac pisemnych (sprawdzian, test lub kartkówka) w ciągu dwóch tygodni od uzyskania informacji o otrzymanej ocenie, ale w czasie wyznaczonym przez nauczyciela
- do dziennika obok oceny uzyskanej wcześniej wpisuje się ocenę poprawioną, a ocena z poprawy jest ostateczna,
- za pracę na lekcji, krótkie wypowiedzi, prace nadobowiązkowe uczeń może być nagrodzony oceną
- oceny śródroczne i roczne są ustalane na podstawie stopni bieżących, ale nie są ich średnią arytmetyczną,
- dopuszcza się wzmacnianie ocen bieżących znakami „+”, „-”
- największy wpływ na ocenę śródroczną i roczną mają oceny uzyskane ze sprawdzianów pisemnych, testów, odpowiedzi ustnych i kartkówek.
- otrzymana przez ucznia ocena jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela oraz wpisana do

dziennika lekcyjnego.

- oceny ze wszystkich form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy. W niektórych przypadkach uzasadnienie oceny może nastąpić w obecności ucznia.

Sposoby informowania uczniów o wynikach ich osiągnięć szkolnych.

- bieżące informowanie uczniów o ich osiągnięciach i postępach np. ustnie, w zeszytach przedmiotowym.
- wyznaczanie terminów prac poprawkowych,
- miesiąc przed zakończeniem półrocza (roku) uczeń zagrożony oceną niedostateczną zostanie poinformowany o swojej sytuacji i możliwości poprawy oceny.
- miesiąc przed końcem półrocza (roku) każdy uczeń zostanie poinformowany o przewidywanej ocenie.

Sposoby informowania rodziców o osiągnięciach ucznia:

- zebrania rodziców,
- indywidualne spotkania,
- pisemnie o zagrożeniu oceną niedostateczną
- ustna informacja o przewidywanej ocenie miesiąc przed końcem półrocza, roku.

III Kryteria wymagań ogólnych na poszczególne oceny z historii w klasach IV - VIII

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści faktów historycznych nawet w stopniu minimalnym,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcji,
- nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wywiązuje się z zadań związanych z realizacją projektu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy, jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu, ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej odpowiedzi,
- posługuje się ubogim słownictwem,
- w minimalnym stopniu opanował zagadnienia omawiane na lekcji (nazwy epok, imiona głównych bohaterów, wybrane osiągnięcia cywilizacyjne historii),
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć,

- szereguje wydarzenia w ciągu chronologiczne,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu,
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,
- posługuje się podręcznikiem,
- rozumie prosty tekst źródłowy, podejmuje próby interpretacji treści,
- niesystematycznie uczestniczy w realizacji projektu edukacyjnego,
- postawa ucznia na lekcjach jest bierna, ale wykazuje on chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia, odtworzyć efekty pracy kolegów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował materiał w stopniu zadowalającym,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia,
- umie nazwać poznane epoki, przedstawić ich ramy chronologiczne,
- potrafi podać podstawowe cechy odróżniające epoki,
- zna postacie pierwszoplanowe i ich rolę w ważnych wydarzeniach,
- z pomocą nauczyciela potrafi umiejscowić wydarzenia w przestrzeni (mapa) i w czasie (taśma chronologiczna),
- szereguje poznane wydarzenia w czasie, potrafi przyporządkować datę wiekowi,
- określa ramy chronologiczne wieków i tysiącleci,
- wskazuje podstawowe źródła wiedzy o przeszłości, umie je wykorzystać w stopniu podstawowym,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji, dostrzega podstawowe związki przyczynowo - skutkowe pomiędzy faktami historycznymi, formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- wykonuje proste zadania pisemne,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- współpracuje z nauczycielem, wykonuje powierzone zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- bierze udział w realizacji większości zadań związanych z projektem edukacyjnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- w zakresie wiedzy i wymaganych umiejętności ma niewielkie braki,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć,
- zna i rozumie większość zagadnień poruszanych na lekcjach,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł,
- inspirowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem,
- dobrze posługuje się mapą historyczną, poprawnie odczytuje zawarte w niej informacje,
- zna podział i rodzaje źródeł historycznych,
- analizuje różne źródła historyczne i interpretuje problemy będące ich treścią,
- odtwarza fragmenty rzeczywistości historycznej,
- umie krótko scharakteryzować poznane epoki,
- zna granice czasowe epok, daty roczne przełomowych wydarzeń,

- zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,
- wskazuje elementy tradycji określonych epok w życiu współczesnym,
- uczestniczy w rozwiązywaniu problemów, częściowo inspirowany przez nauczyciela,
- wypowiada się na określone tematy, porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega związki przyczynowo-skutkowe między wydarzeniami, wyciąga wnioski, czasem popełnia błędy,
- potrafi wyjaśnić przyczyny różnic w interpretacji faktów, uzasadnia i argumentuje je w sposób niepełny,
- potrafi samodzielnie opracować pisemnie wskazane zagadnienia, z wykorzystaniem różnych źródeł wiedzy historycznej,
- wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń w zakresie orientacji w czasie,
- wykonuje polecenia nauczyciela, wykazuje się aktywnością na lekcjach, czynnie pracuje w grupie zadaniowej, udziela pomocy innym,
- bierze udział w realizacji projektu edukacyjnego,
- systematycznie odrabia prace domowe.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania historii,
- poprawnie rozumuje, sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą,
- samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- zna przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń, faktów i zjawisk, rolę postaci historycznych,
- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia społecznego,
- interpretuje różne źródła historyczne, ocenia ich przydatność do rekonstrukcji wydarzeń historycznych,
- samodzielnie gromadzi i referuje informacje na określone tematy,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, potrafi ją wyrazić w wypowiedziach ustnych i pisemnych,
- posługuje się poprawnym językiem,
- rozumie przeciwstawne interpretacje wydarzeń,
- prawidłowo posługuje się nawet pojęciami złożonymi,
- systematycznie przygotowuje się do lekcji, konsekwentnie wykonuje zleconą pracę,
- uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, formułuje i uzasadnia opinie, sądy, oceny,
- interpretuje i wyjaśnia fakty i zjawiska historyczne, potrafi zaplanować i zorganizować pracę grupy zadaniowej,
- aktywnie pracuje w zespole, wspiera innych, wpływa na aktywność pozostałych członków grupy,
- bierze aktywny udział w realizacji projektu,
- odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiedzę i umiejętności w znacznym stopniu wykraczające poza program nauczania,
- dodatkową wiedzę zdobytą z różnych źródeł prezentuje w toku zajęć,
- rozwija zainteresowania historyczne,
- przygotowuje prace dodatkowe, jest twórczy i aktywny, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,

- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, wyciąga wnioski,
- w odniesieniu do nowego materiału potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- jest krytyczny, używa odpowiedniej argumentacji,
- swobodnie posługuje się bazą pojęciową przedmiotu,
- wypowiedzi ustne i pisemne ucznia charakteryzują się wzorowym językiem,
- wnioski formułowane przez ucznia są przemyślane i oryginalne,
- samodzielnie analizuje i interpretuje infografikę i teksty źródłowe,
- potrafi doskonale zaplanować i zorganizować swoją pracę, dokonać selekcji i hierarchizacji zdobytych wiadomości,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć, jest liderem w pracy grupowej,
- wyróżnia się w realizacji projektu edukacyjnego,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

IV Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

Uczeń może uzyskać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z historii po spełnieniu następujących warunków:

- w ciągu całego roku szkolnego systematycznie uczęszczał na zajęcia lekcyjne (nie ma nieusprawiedliwionych nieobecności – wagarów)
- na bieżąco prowadził zeszyt przedmiotowy i systematycznie odrabiał zadania domowe
- napisał wszystkie wymagane kontrolne prace pisemne
- otrzymał co najmniej 91% możliwych do uzyskania punktów z pisemnego sprawdzianu obejmującego swoim zakresem treści programowe z danego roku szkolnego zgodnie z wymaganiami na ocenę, o którą się ubiega.

V Sposoby dostosowania wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
- posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
- posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii
- słabosłyszącego
- słabowidzącego

(DYSLEKSJA, DYSORTOGRAFIA, DYSGRAFIA)

Problemy:

- ❖ mylenie wydarzeń;
- ❖ trudności z ich chronologicznym odtworzeniem wydarzeń;
- ❖ trudności z chronologicznym odtworzeniem dat;
- ❖ trudności z przypisaniem wydarzeń datom;
- ❖ trudności z bezbłędnym zaznaczeniem dat na osi czasu;
- ❖ trudności ze zrozumieniem tekstów, w których zachodzą stosunki przestrzenne; trudności w odczytywaniu danych z map

Sposoby postępowania:

- ❖ Uczeń powinien wykazać się wiadomościami i umiejętnościami z przedmiotu na miarę swoich możliwości w oparciu o obowiązujące wymagania w PZO na poszczególne oceny.
- ❖ Wymagane jest systematyczne przygotowanie do lekcji, systematyczne odrabianie prac domowych, uzupełnianie zaległości w przypadku nieobecności na zajęciach edukacyjnych.
- ❖ Uczeń nie będzie miał obniżonej oceny częściowej, śródrocznej, rocznej za niski poziom graficzny pisma, słabą estetykę zapisu w zeszytach przedmiotowych, na kartkówkach, sprawdzianach, pracach klasowych, jednak jego zapisy mają być pełne, a nie tylko pojedyncze wyrazy, pourywane zdania.
- ❖ Ortografia nie podlega ocenie.
- ❖ W ustaleniu oceny za odpowiedź lub sprawdzian nie ma wpływu:
- ❖ Wydłużenie czasu pracy lub odpowiedzi,
- ❖ Korzystanie z pomocy dydaktycznych
- ❖ Dopuszczalne jest uznawanie pomyłek związanych z orientacją przestrzenną: mylenie kierunków na mapie, uznawane są przekręcenia nazwy historycznego wydarzenia, pojęcia; błędy w zapisie dat związana z przestawieniem cyfr 9 i 6 lub błędnym zapisem cyfry 3; błędy w zaznaczeniu na osi czasu, ale tylko o charakterze dyslektycznym jeżeli uczeń potrafi poprawić się.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych.

1. Ocenianie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych dostosowane jest do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Uwzględnia ono zalecenia zawarte w opinii lub orzeczeniu PPP oraz zaangażowanie ucznia i postępy w nauce.
2. W przypadku prac pisemnych uczeń może otrzymać inną wersję testu, sprawdzianu, kartkówki lub może być oceniany wg innych kryteriów procentowych przeliczanych na oceny.
3. **Ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się obowiązują na lekcjach historii wymagania i kryteria ocen określone w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów z wyjątkiem posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.**

Dla nich obowiązują odpowiednio dostosowane wymagania. Podczas oceniania brane jest pod uwagę przede wszystkim stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć itp.

W przypadku oceniania osób z dysfunkcjami bierze się pod uwagę zawartość merytoryczną pracy pisemnej przy obniżonej skali punktowej.

- a) w zakresie umiejętności uczeń powinien:

- lokalizować czas i przestrzeń omawianych wydarzeń z dziejów ojczystych,
- obliczyć upływ czasu pomiędzy wydarzeniami,
- posługiwać się ze zrozumieniem zdobytymi informacjami,
- dokonywać samoidentyfikacji narodowej i regionalnej,
- oceniać proste fakty i wydarzenia historyczne,
- wyrażać swoją opinię,
- formułować odpowiedzi ustne i pisemne,
- słuchać ze zrozumieniem wypowiedzi, innych, komunikować się z grupą,
- formułować pytania dotyczące omawianych treści.

b) w zakresie postaw uczeń powinien:

- mieć rozbudzoną ciekawość historii i kultury polskiej,
- posiadać rozbudzony szacunek wobec dziejów ojczystych i wobec dorobku przeszłych pokoleń,
- posiadać uświadomioną potrzebę ochrony tradycji narodowej,
- szanować osiągnięcia i pracę innych ludzi w dawnych czasach i współcześnie,
- znać i przyjmować podstawowe wartości w życiu człowieka,
- szanować poglądy innych ludzi,

rozumieć i stosować normy współżycia w grupie rówieśniczej i w środowisku

VI Dostosowanie form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów.

Dostosowanie form i metod pracy z uczniem słabowidzącym:

- dostosowanie oświetlenia w sali do potrzeb ucznia
- dostosowanie miejsca pracy ucznia do jego potrzeb: blisko okna, nauczyciela, tablicy
- przygotowywanie tekstów i innych materiałów w wersji powiększonej
- wydłużenie czasu pracy na wykonanie określonego zadania
- umożliwienie korzystania z audiobooków
- częste zadawanie pytań „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia traconych doznań wzrokowych

Dostosowanie form i metod pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu (dysleksja):

- uwzględnianie trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk i dat oraz nieumiejętność pisania samodzielnych zwięzłych notatek
- wydawanie poleceń w prostej, zrozumiałej formie
- uwzględnianie trudności z rozumieniem dłuższego tekstu oraz utrudnione czytanie tekstu źródłowego, szczególnie napisanego nietypową czcionką
- dyskretne wspomaganie w czasie odpowiedzi ustnych poprzez informacje i pytania naprowadzające
- wydłużenie czasu na przypomnienie, wydobycie z pamięci pojęć, nazw i terminów
- częste powtarzanie i utrwalanie materiału
- stosowanie technik skojarzeniowych, ułatwiających zapamiętywanie
- stosować różnorodne pomoce dydaktyczne aby urozmaicać proces nauczania
- nie oceniać analizowania i czytania map oraz wykresów
- wydłużenie czasu na rozwiązanie zadań
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytanie,
- pomoc podczas wypowiedzi ustnych, zadawanie pytań naprowadzających,
- dysponowanie dłuższym czasem na opanowanie danej umiejętności,

- cierpliwe udzielanie instruktażu

Dostosowanie form i metod pracy dla uczniów z dysgrafią:

- dostosowanie wymagań edukacyjnych dotyczy jedynie formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne co do oceny prac pisemnych są takie same jak dla innych uczniów. Jeśli pismo jest nieczytelne, nauczyciel może poprosić ucznia o odczytanie zapisu, może również przepytwać ucznia ustnie z tego samego zakresu materiału, z którego był sprawdzian. Nauczyciel może również prosić ucznia o pisanie drukowanymi literami lub na komputerze.
- monitorowanie pracy ucznia w zeszycie przedmiotowym
- wyznaczenie uczniowi miejsca blisko nauczyciela

Dostosowanie form i metod pracy dla uczniów z diagnozą: obniżony intelekt, trudności w nauce:

- wydawanie poleceń w prostej, zrozumiałej formie
- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi)
- pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału, dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytanie,
- pomoc podczas wypowiedzi ustnych, zadawanie pytań naprowadzających,
- dysponowanie dłuższym j czasem na opanowanie danej umiejętności,
- cierpliwe udzielanie instruktażu

Dostosowanie form i metod pracy dla uczniów w sytuacji kryzysowej:

- umożliwienie opanowania wymaganego materiału w dłuższym czasie
- rozłożenie obowiązkowych treści na mniejsze partie
- wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej i pracy pisemnej
- odpytanie ucznia na osobności tak, aby go nie zawstydząć, nie ponaglać, nie krytykować
- niezadawanie obszernych prac domowych
- zadbanie o rozwój sfery emocjonalnej, stosowanie pochwał za najmniejsze osiągnięcie

VII EWALUACJA PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA

Celem ewaluacji jest określenie efektów pracy dydaktycznej i wychowawczej oraz podniesienie jakości pracy szkoły.

Ewaluacja:

- analizy wyników poszczególnych form aktywności, rozmowy, obserwacje.
- prace pisemne ucznia i sprawdziany wewnętrzne.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASIE V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNY – OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- zna pojęcia: źródło historyczne, epoka kamienna, era, epoka, potrafi na podstawie daty rocznej określić wiek wydarzenia
- wymienia najważniejsze, przełomowe wydarzenia z prehistorii człowieka
- umie zaznaczyć na osi czasu wieki naszej ery i przed naszą erą
- potrafi wskazać na mapie tereny starożytnych cywilizacji (Mezopotamia, Egipt, Grecja, Rzym), zna formy rządów w państwach starożytnych, poprawnie posługuje się pojęciami: monarchia despotyczna, republika, cesarstwo, politeizm, monoteizm, judaizm
- wymienia najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej i rzymskiej
- zna datę 476 r., wymienia nowopowstałe państwa wczesnośredniowiecznej Europy
- rozumie pojęcia: styl romański, styl gotycki
- wymienia stany w społeczeństwie średniowiecznej Polski
- zna przyczyny przyjęcia przez mieszkańcy I chrześcijaństwa, zna miejsce tego wydarzenia, potrafi podać podstawowe informacje o wydarzeniach: misja biskupa Wojciecha, zjazd w Gnieźnie, pierwsza koronacja, testament Bolesława Krzywoustego
- zna daty z historii pierwszych Piastów: 966 r., 1000r., 1025r., 1138r.
- wymienia najważniejsze zabytki architektury i sztuki polskiej z okresu średniowiecza
- potrafi wymienić władców z dynastii Andegawenów i Jagiellonów, zna daty 1385, 1386
- wskazuje na mapie obszar Polski przed unią w Krewie i po niej
- zna pojęcia: przywilej szlachecki, unia realna, unia personalna,
- umie wyszukiwać w podręczniku informacje o faktach, postaciach, wydarzeniach

POZIOM WYMAGAŃ PODSTAWOWY – OCENA DOSTATECZNA

- zna rodzaje źródeł historycznych, potrafi lokalizować wydarzenia na osi czasu, zna podział na epoki i charakteryzuje je
- podaje cechy charakterystyczne społeczeństw koczowniczych myśliwych i osiadłych rolników
- potrafi wymienić największe wynalazki pierwszych ludzi, zna pojęcia: paleolit, mezolit, neolit
- rozumie pojęcia: mit, mitologia, średniowiecze, uniwersytet, zakon rycerski, monarchia stanowa
- zna przykłady osiągnięć cywilizacji starożytnych
- opowiada legendę o założeniu Rzymu
- pamięta najważniejsze wydarzenia polityczne z historii starożytnej Grecji i Rzymu: pierwsze igrzyska olimpijskie, narodziny demokracji, upadek cesarstwa zachodniorzymskiego, ustanowienie i upadek republiki w Rzymie
- zna główne przyczyny upadku imperium rzymskiego, umie wskazać na mapie państwa wczesnośredniowiecznej Europy, potrafi umieścić w czasie i przestrzeni trzy kręgi kulturowe powstałe po upadku Rzymu, potrafi scharakteryzować stany społeczeństwa feudalnego
- wymienia cechy charakterystyczne kultury średniowiecznej
- zna pojęcia: uniwersalizm, spór o inwestyturę, monarchia stanowa
- potrafi wymienić władców z dynastii Piastów, zna główne wydarzenia z okresu tworzenia się państwa polskiego i potrafi umieścić je na osi czasu, opisuje proces chrystianizacji Polski
- wymienia państwa, z którymi Polska prowadziła wojny w okresie średniowiecza (Niemcy, Krzyżacy, Tatarzy)
- zna daty: 476r., 1018r., 1226r., 1241r., 1410r.
- zna daty wojen polsko-krzyżackich w XIV i XV wieku oraz kończących je traktatów pokojowych, potrafi wskazać na mapie państwa rządzone przez Jagiellonów
- opisuje zmiany w rolnictwie od X do XV wieku, wymienia główne gałęzie gospodarki Polski w XIV i XV wieku
- zna postanowienia unii w Krewie, opisuje przebieg wojen polsko-krzyżackich
- potrafi streścić tekst źródłowy i inny tekst kultury
- prowadzi zeszyt przedmiotowy raczej systematycznie

POZIOM WYMAGAŃ ROZSZERZAJĄCY – OCENA Dобра

- potrafi nazwać ery i epoki historyczne oraz je charakteryzuje, rozumie różnice pomiędzy rodzajami źródeł historycznych

- opisuje warunki życia i osiągnięcia pierwszych ludzi, potrafi opowiedzieć na czym polegała rewolucja neolityczna
- zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacji starożytnych – Sumerów, Babilończyków, Egipcjan, Greków i Rzymian, potrafi przedstawić strukturę społeczeństw starożytnych
- potrafi opowiedzieć o początkach chrześcijaństwa w cesarstwie rzymskim,
- wymienia przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, zna nazwy plemion barbarzyńskich
- wymienia główne osiągnięcia kultury bizantyjskiej i arabskiej
- zna postacie Spartakusa, Mahometa, twórców kultury średniowiecznej oraz jej cechy charakterystyczne
- potrafi przedstawić genezę feudalizmu, poprawnie posługuje się pojęciami: lenno, wasal, hołd lenny
- rozumie rolę Piastów w chrystianizacji państwa polskiego
- zna przedstawicieli dynastii Piastów oraz ich dokonania dla rozwoju państwa polskiego, łączy wydarzenia z postaciami
- charakteryzuje zajęcia i powinności stanów w średniowiecznej Polsce
- zna przyczyny wstąpienia Andegawenów na tron polski, omawia sytuację wewnętrzną Polski za panowania Andegawenów. Podaje przyczyny i skutki unii w Krewie, zna przyczyny i skutki konfliktów polsko-krzyżackich w XIV i XV wieku, zna poglądy Pawła Włodkowica, zna cele polityki dynastycznej Jagiellonów, zna przywileje szlacheckie, ocenia ich znaczenie i wykazuje rosnącą rolę szlachty w życiu politycznym i gospodarczym, potrafi scharakteryzować rolę Gdańska w życiu politycznym i gospodarczym Polski oraz kulturalne znaczenie Krakowa. Uzasadnia rolę Wisły w rozwoju gospodarki
- zna postać Jana Długosza i jego dzieło
- zna daty: 972, 992, 997, 1018, 1076, 1079, 1102
- potrafi korzystać z pozapodręcznikowych źródeł wiedzy historycznej (ilustracje, fotografie, mapy, obrazy)
- samodzielnie redaguje notatkę na określony temat., pisze wypracowanie na zadany temat
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- zawsze jest przygotowany do lekcji

POZIOM WYMAGAŃ DOPEŁNIAJĄCY – OCENA BARDZO DOBRA
--

- wymienia poznane epoki historyczne, zna daty przełomowych wydarzeń, nazywa te wydarzenia
- potrafi ocenić wiarygodność źródeł historycznych
- zna i prawidłowo stosuje termin: średniowiecze
- zna pojęcia i nazwy: cywilizacja, naród, państwo, społeczeństwo
- umie nazwać poznane religie ludów starożytnych i krótko je scharakteryzować
- umie scharakteryzować dziedzictwo kulturowe poznanych cywilizacji starożytnych, np. style architektoniczne w Grecji, potrafi umieścić na osi czasu najważniejsze wydarzenia z historii państw starożytnych, opisuje podboje Aleksandra Wielkiego, wojny punickie, powstanie i upadek cesarstwa rzymskiego, wielka wędrówka ludów, koronacja Karola Wielkiego, traktat w Verdun
- rozpoznaje budowę świata starożytnego, zna cechy charakterystyczne architektury romańskiej i gotyckiej
- potrafi umieścić na osi czasu najważniejsze wydarzenia z historii państw starożytnych, Polski Piastów oraz z okresu panowania pierwszych Jagiellonów: 776 p.n.e., 753 r. p.n.e., 490 r. p.n.e., 480 r. p.n.e., 476, 755, 800, 843, 960, 965, 966, 972, 992, 997, 1000, 1025, 1076, 1109, 1138, 1226, 1241, 1295, 1320, 1333, 1364, 1370, 1374, 1385, 1386, 1410
- wymienia osiągnięcia ludów starożytnych
- podaje przyczyny wojen Polski z Niemcami i Krzyżakami w okresie średniowiecza
- rozumie rolę koronacji władców Polski
- zna datę 1138 r. oraz założenia statutu Bolesława Krzywoustego
- zna pojęcie przywileju szlacheckiego, potrafi podać nazwy i postanowienia poznanych przywilejów szlacheckich, charakteryzuje wpływ przywilejów szlacheckich na system rządzenia w Polsce, potrafi opisać sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe państwa polsko-litewskiego na pocz. XV wieku, rozumie istotę sporu polsko-krzyżackiego na soborze w Konstancji
- potrafi ocenić politykę dynastyczną Jagiellonów
- ocenia życie przedstawicieli różnych stanów w Polsce średniowiecznej, umie wykazać rolniczy charakter polskiej gospodarki
- rozumie rolę polskiej kultury w uniwersalnej kulturze średniowiecznej Europy
- samodzielnie redaguje notatkę na określony temat, pisze wypracowania i rozprawki na zadany temat, wykonuje prezentacje multimedialne
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, zawsze ma odrobione zadanie domowe
- jest aktywny na lekcjach

POZIOM WYMAGAŃ WYKRACZAJĄCY – OCENA CELUJĄCA

- rozumie przyczyny periodyzacji dziejów
- operuje wiedzą na temat początków ludzkiej cywilizacji z zakresu różnych przedmiotów
- umie analizować teksty źródłowe
- samodzielnie poszerza wiedzę o dziedzictwie kulturowym cywilizacji starożytnych i kultury średniowiecznej Europy
- korzysta z Internetu, literatury, mediów aby uzupełnić swoją wiedzę na temat historii politycznej starożytności i średniowiecza oraz bohaterów tamtych czasów
- potrafi samodzielnie uzyskać dodatkową wiedzę na temat wybranych wydarzeń i postaci historycznych epoki Piastów i pierwszych Jagiellonów
- potrafi ocenić znaczenie pierwszych przywilejów szlacheckich oraz unii polsko-litewskiej, wskazuje zagrożenia i szanse dla obu państw wynikające z nowej sytuacji politycznej, dostrzega aktualność myśli Pawła Włodkowica i potrafi je przedstawić, omawia przyczyny rozwoju rolnictwa w Polsce
- jest świadomy uniwersalnego charakteru kultury średniowiecznej
- samodzielnie prowadzi lekcje asystenckie na temat wskazany przez nauczyciela
- potrafi przygotować prezentację komputerową na zadany temat i zaprezentować ją na lekcji
- bierze udział w wewnątrzszkolnych konkursach historycznych i osiąga w nich znaczące sukcesy
- bierze udział w pozaszkolnych konkursach historycznych i uzyskuje w nich co najmniej dobre wyniki
- zawsze jest aktywny na lekcjach

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY W KLASIE III GIMNAZJUM

POZIOM WYMAGAŃ KONIECZNY – OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- zna najważniejsze wydarzenia związane z walką Polaków o niepodległość w epoce napoleońskiej
- zna pojęcia: kapitalizm, socjalizm, liberalizm, romantyzm, pozytywizm, kolonializm, powstanie, rewolucja, monarchia konstytucyjna, absolutyzm, Wiosna Ludów
- zna decyzje Kongresu Wiedeńskiego w sprawie polskiej, wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie, Rzeczpospolitą Krakowską, Królestwo Polskie
- zna daty wybuchu polskich powstań narodowowyzwoleńczych w XIX wieku, potrafi opisać charakter walk powstania styczniowego, wymienia represje carskie wobec uczestników powstań
- rozumie pojęcia: germanizacja, rusyfikacja, autonomia galicyjska, potrafi wymienić przykłady antypolskiej polityki zaborców w XIX wieku
- potrafi podać nazwiska uczonych i wynalazców z przełomu XIX i XX wieku oraz ich osiągnięcia
- wymienia nowe gałęzie przemysłu i nowe potęgi gospodarcze świata z początków XX wieku
- rozumie podstawowe pojęcia związane z ekspansją kolonialną
- prowadzi zeszyt przedmiotowy

POZIOM WYMAGAŃ PODSTAWOWY – OCENA DOSTATECZNA

- potrafi wymienić najważniejsze wydarzenia polityczne okresu napoleońskiego
- posiada znajomość sytuacji w Europie po Kongresie Wiedeńskim
- przedstawia najważniejsze wydarzenia polityczne XIX wieku, potrafi opisać przemiany społeczne i gospodarcze a także nowe kierunki w kulturze
- omawia przyczyny i skutki polskich powstań narodowowyzwoleńczych w XIX wieku, opisuje ich przebieg bez wymieniania szczegółów, zna cele polityki zaborców wobec narodu polskiego
- wymienia najważniejsze odkrycia i wynalazki przełomu XIX i XX wieku oraz ich twórców
- wskazuje wpływ nowych gałęzi przemysłu na powstanie pierwszych potęg przemysłowych
- zna pojęcia związane z kulturą polską i europejską przełomu wieków
- wskazuje na mapie główne mocarstwa kolonialne i obszary ich wpływów
- zna najważniejsze wydarzenia lat 1905-1907 w Rosji i na ziemiach polskich pod panowaniem rosyjskim
- wymienia nazwiska działaczy polskich partii politycznych i nazwy partii
- zna datę wybuchu i przyczyny rozpoczęcia I wojny światowej
- wymienia państwa Trójporozumienia i Trójprzymierza
- prowadzi zeszyt przedmiotowy raczej systematycznie
- odrabia zadania domowe

POZIOM WYMAGAŃ ROZSZERZONY – OCENA Dобра

- rozumie znaczenie Legionów i Księstwa Warszawskiego dla zmiany sytuacji politycznej Polski w XIX wieku
- dostrzega wpływ wojen napoleońskich na losy państw europejskich
- omawia przemiany polityczne, gospodarcze i społeczne zachodzące w Europie w XIX wieku
- zna cele polityki mocarstw europejskich w XIX wieku

- próbuje dokonywać analizy i syntezy przemian zachodzących w Europie XIX wieku, dostrzega ich przyczyny oraz skutki, rozumie związek pomiędzy sytuacją międzynarodową w Europie a sprawą polską
- zna wpływ osiągnięć naukowo-technicznych na życie codzienne
- rozumie istotę przemian społecznych, jakie nastąpiły w wyniku rozwoju gospodarczego świata na początku XX wieku
- wymienia nowe kierunki w kulturze europejskiej na przełomie wieków w Polsce i na świecie, zna nazwiska twórców oraz ich dokonania
- dostrzega wpływ przemian gospodarczych na ekspansję nowych mocarstw
- potrafi wskazać główne różnice w polityce mocarstw
- rozumie przyczyny i skutki rewolucji 1905 roku w Rosji
- dokonuje porównania programów partii politycznych istniejących na ziemiach polskich
- zna przyczyny, przebieg i skutki I wojny światowej
- potrafi korzystać z pozapodręcznikowych źródeł wiedzy historycznej (ilustracje, fotografie, mapy, obrazy)
- stara się samodzielnie redagować notatkę na określony temat
- systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- poprawnie odrabia zadania domowe

POZIOM WYMAGAŃ DOPEŁNIAJĄCY – OCENA BARDZO DOBRA
--

- potrafi wymienić dokonania Napoleona Bonaparte w rozprzestrzenianiu i utrwalaniu w Europie ideałów rewolucji francuskiej
- próbuje dokonywać analizy i syntezy przemian zachodzących w Europie w XIX wieku, dostrzega ich przyczyny oraz skutki
- rozumie związek pomiędzy sytuacją międzynarodową w Europie w XIX wieku a sprawą polską
- omawia przemiany polityczne, gospodarcze i społeczne zachodzące w Europie w XIX wieku
- zna cele polityki mocarstw europejskich w różnych okresach XIX wieku
- rozumie aktualność osiągnięć naukowych i technicznych z przełomu wieków, potrafi podać przykłady współczesnych zastosowań tamtych wynalazków
- potrafi wskazać przyczyny rozwoju nowych potęg gospodarczych świata
- dostrzega związek pomiędzy przemianami społecznymi a narodzinami nowych prądów w kulturze
- dokonuje przyczynowo-skutkowej analizy ekspansji kolonialnej
- korzystając z tekstów źródłowych analizuje przyczyny i skutki rewolucji 1905-1907 w Rosji i na ziemiach polskich
- potrafi rozróżnić pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej
- potrafi dokonać analizy programów partii politycznych istniejących na ziemiach polskich
- samodzielnie redaguje notatkę na określony temat
- jest aktywny na lekcjach

POZIOM WYMAGAŃ TWÓRCZY – OCENA CELUJĄCA

- potrafi omówić i ocenić sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w końcu XVIII wieku
- opisuje postawę Polaków wobec Napoleona i jego stosunek do sprawy polskiej
- potrafi wykazać różnice pomiędzy polityką władców europejskich a dążeniami Europy w XIX wieku
- na podstawie różnych źródeł ocenia sposoby walki Polaków o zachowanie tożsamości narodowej i odzyskanie niepodległości
- potrafi samodzielnie poszerzyć wiedzę o bohaterach walki niepodległościowej
- dostrzega następstwa ekspansji kolonialnej
- potrafi odpowiedzieć na pytanie, czy wystąpienia społeczne na ziemiach polskich 1905-1907 były powstaniem czy rewolucją
- jest zawsze aktywny na lekcjach
- bierze udział w konkursach historycznych i uzyskuje w nich dobre wyniki (1,2 lub 3 miejsce)
- potrafi formułować sądy i opinie, argumentuje, operuje pojęciami i samodzielnie je wyjaśnia

- samodzielnie prowadzi część lekcji na temat wskazany przez nauczyciela
- potrafi przygotować prezentację multimedialną na lekcję historii

